

Kirkko turvapaikkana

SOSIAALIPEDAGOGIIKAN PÄIVÄT, TAMPERE

9.4.2015

TALVIKKI AHONEN, ITÄ-SUOMEN YLIOPISTO
STAHONEN@STUDENT.UEF.FI

Jännitekenttä: mitä täällä tapahtuu?

Seurakunta
(kirKKo)

Siirtolainen

Viranomainen

Kirkkoturvan periaatteet

- Osa diakoniatyötä
- Avoimuus
- Aloite turvaa hakevan toimesta
- pyrkimyksenä Maahanmuuttoviraston kielteisen päätöksen muuttaminen tai statuksen laillistaminen muilla tavoin

Lyhyesti kirkkoturvan historiaa

- Kanonisessa laissa kirkkoturvan loukkaaminen oli rikos, joka johti tekijän ekskommunikaatioon
- Kaikki ns. kirjan uskonnot tuntevat käytännön
- Luostarit, kirkkotilat, papiston asumukset, jopa kokonaiset kaupungit
- Historiassa käytäntö toimi oikeusturvajärjestelmänä rikoksentekijöille. Nykyaikaisella käytännöllä ei tällaista ulottuvuutta, vaan liittyy kansainvälisen siirtolaisuuden kenttään

Johanneksen kirkko, Tampere

Lyhyesti kirkkoturvan historiaa

Kirkkoturvaliikkeet maailmalla:

- Saksa – Asyl in der Kirche
  - Yhdysvallat – New Sanctuary Movement
  - Kanada
  - mm. Etelä-Euroopan kirkoilla paljon vastaavaa toimintaa, joka ei kuitenkaan ole saanut varsinaista institutionalisoitua muotoa
- Mitkä tekijät vaikuttavat instituution rakentumiseen?

Useita lähestymistapoja ja tulkintoja...

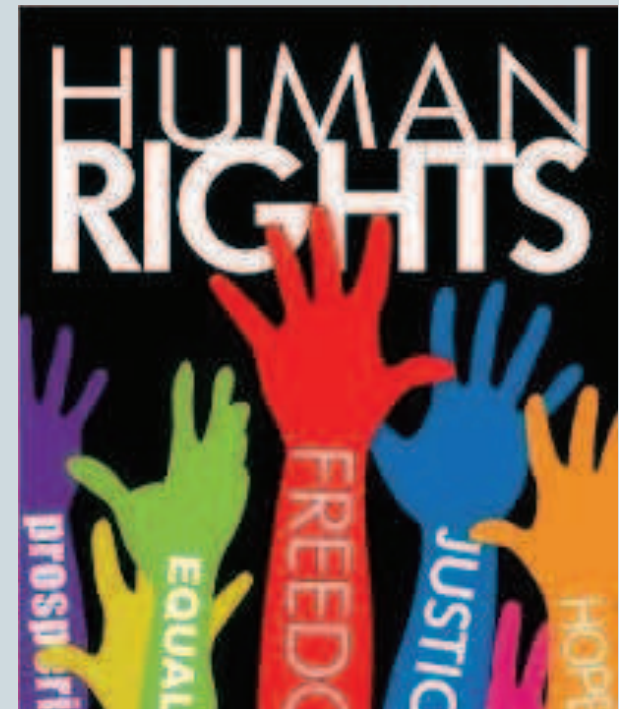
- Teologiset argumentit
- Sekulaarit, moraaliset kannanotot
- Turvapaikanhakijoiden oikeusturva
- Yhteiskunnassa erilaisia vastavoimia valtiolle; kirkko voi olla yksi näistä

...eivät sulje toisiaan pois! Eivät myöskään edellytä toisiaan.

→ Kuinka eri toimijat (seurakunnat, viranomaiset, siirtolaiset) näkevät toimintansa?

Kirkkoturvatilanteet ovat seurausta maahanmuuttopoliittisista ratkaisuksista

- Vaikeudet oleskelulupien saamisessa tai uusimisessa
- Suomesta turvaa hakevilla ei välttämättä tietoa turvapaikan saamisen kriteereistä
- Perheenyhdistämisen vaikeudet: kenellä on oikeus perhe-elämään Suomessa?

Perheenyhdistäminen: kulttuurien erilaiset perhekäsitykset

Kirkkoturvatilanteet ovat seurausta maahanmuuttopoliittisista ratkaisuista

- EU:n yhtenäistetty rajavalvonta ja turvapaikkapolitiikka
- Dublin: kirkkojen ja kansalaisjärjestöjen tukimahdollisuudet kansallisesti heikot → kv-verkostojen tarve
- Mitä erityistä kirkot voivat tarjota siirtolaisten tukemisessa? Lähetys- ja kehitysyhteistyön verkostot, kokemus sekä asiantuntijatieto

Kirkkoturva haaste nykyisille käytännöille?

- Epäilemättä. Kuitenkin, paitsi kyseenalaistaa, tuo julkiseksi ja ottaa kantaa, myös ennen muuta *täydentää* viranomaistyötä ja –päätöksiä
- Kirkot voivat käyttää auktoriteettiaan kertoakseen siirtolaisten erilaisista tilanteista
- Diakoniatyön (ja ylipäätään kirkon olemuksen) ytimessä vähäosaisten, marginaaliin sysättyjen ja stigmatisoitujen rinnalla kulkeminen

Kiitos!

STAHONEN@STUDENT.UEF.FI